

UREDBA (EU) br. 1025/2012 EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 25. oktobra 2012. godine

o evropskoj standardizaciji, kao dopuna direktivama Vijeća 89/686/EEC i 93/15/EEC i direktivama 94/9/EC, 94/25/EC, 95/16/EC, 97/23/EC, 98/34/EC, 2004/22/EC, 2007/23/EC, 2009/23/EC i 2009/105/EC Evropskog parlamenta i Vijeća i opozivajući Odluku Vijeća 87/95/EEC i Odluku br. 1673/2006/EC Evropskog parlamenta i Vijeća
(Tekst sa EEA važnosti)

EVROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE
EVROPSKE UNIJE,

imajući u vidu Ugovor o funkcionisanju Evropske unije i posebno član 114. tog ugovora,

imajući u vidu prijedlog Evropske komisije,

nakon slanja nacrtu zakonodavnog dokumenta državnim parlamentima,

imajući u vidu mišljenje Evropskog ekonomsko-socijalnog vijeća¹,

postupajući u skladu s redovnom zakonodavnom procedurom²,

budući da je:

- (1) Primarni cilj standardizacije definisanje dobrovoljnih tehničkih ili kvalitativnih specifikacija koje trenutni ili budući proizvođači, proizvodni procesi ili usluge mogu poštivati. Standardizacija može pokrivati razna pitanja, kao što su standardizacija različitih razreda ili veličina određenog proizvoda ili tehničke specifikacije proizvoda ili tržišta usluga gdje su kompatibilnost i zajednički rad s drugim proizvodima ili sistemima od najveće važnosti.
- (2) Evropsku standardizaciju organizovali su zainteresovani učesnici radi svoje koristi na osnovu nacionalnog predstavljanja [Evropski komitet za standardizaciju (CEN) i Evropski komitet za elektrotehničku

standardizaciju (CENELEC)] i direktnog učešća [Evropski institut za telekomunikacijske standarde (ETSI)], i temelji se na principima koje je priznala Svjetska trgovinska organizacija (WTO) u oblasti standardizacije, to jest, usklađenosti, transparentnosti, otvorenosti, konsenzusa, dobrovoljne primjene, nezavisnosti od specijalnih interesa i efikasnosti („temeljni principi”). U skladu s temeljnim principima, važno je da sve relevantne zainteresovane strane, uključujući i javne institucije i mala i srednja preduzeća (SME), budu uključene na odgovarajući način u proces standardizacije na nacionalnom i evropskom nivou. Državna tijela za standardizaciju također treba da ohrabre i olakšaju učešće zainteresovanih strana.

- (3) Evropska standardizacija također pomaže povećanju konkurentnosti preduzeća posebno olakšavajući slobodno kretanje robe i usluga, mrežnu interoperabilnost, sredstva komunikacije, tehnološki razvoj i inovacije. Evropska standardizacija ojačava globalnu konkurentnost evropske industrije, posebno kada je uspostavljena u koordinaciji s međunarodnim tijelima za standardizaciju, to jest, Međunarodnom organizacijom za standardizaciju (ISO), Međunarodnom elektrotehničkom komisijom (IEC) i Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU). Standardi imaju značajne pozitivne ekonomske efekte, na primjer, promovisanje ekonomskog međusobnog prožimanja na internom tržištu i ohrabrivanje razvoja novih i poboljšanih proizvoda ili tržišta i poboljšavanje uslova nabavke. Prema tome, standardi obično povećavaju konkurentnost i

¹ OJ C 376, 22. 12. 2011, str. 69

² Mišljenje Evropskog parlamenta od 11. septembra 2012. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 4. oktobra 2012.

smanjuju troškove prodaje i proizvodnje, od čega koristi imaju cjelokupne ekonomije i posebno potrošači. Standardi mogu održavati i jačati kvalitet, davati informacije i osigurati interoperabilnost i kompatibilnost, povećavajući time sigurnost i vrijednost za potrošače.

- (4) Evropske standarde usvajaju evropske organizacije za standardizaciju, CEN, CENELEC i ETSI.
- (5) Evropski standardi igraju veoma bitnu ulogu na internom tržištu, na primjer, kroz korištenje usklađenih standarda uz pretpostavku usklađenosti proizvoda koji će biti dostupni na tržištu uz esencijalne zahtjeve vezane za proizvode navedene u relevantnom zakonodavstvu Unije za usklađivanje. Ovi zahtjevi će biti precizno definisani kako ih evropske organizacije za standardizaciju ne bi pogrešno razumjele.
- (6) Standardizacija igra sve važniju ulogu u međunarodnoj trgovini i otvaranju tržišta. Unija treba da promoviše saradnju između evropskih organizacija za standardizaciju i međunarodnih tijela za standardizaciju. Unija također treba da promoviše bilateralne pristupe s trećim zemljama da bi se koordinirali naponi na standardizaciji i promovisali evropski standardi, na primjer, kada se dogovaraju sporazumi ili imenovanjem eksperata za standardizaciju u treće zemlje. Nadalje, Unija treba da ohrabri kontakt između evropskih organizacija za standardizaciju i privatnih foruma i konzorcija, u isto vrijeme održavajući primat evropske standardizacije.
- (7) Evropska standardizacija je regulisana specifičnim pravnim okvirom koji se sastoji od tri različita pravna akta, Direktive 98/34/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 22. juna 1998. godine koja određuje proceduru za pružanje informacija u oblasti tehničkih standarda i propisa i pravila o uslugama informatičkog društva³, Odluke br.

³ OJ L 204, 21. 7. 1998, str. 37

1673/2006/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 24. oktobra 2004. godine o finansiranju evropske standardizacije⁴ i Odluke Vijeća 87/95/EEC od 22. decembra 1986. godine o standardizaciji u oblasti informacionih tehnologija i telekomunikacija⁵. Međutim, važeći pravni okvir nije ažuriran s kretanjima u evropskoj standardizaciji u posljednjih nekoliko decenija. Prema tome, važeći pravni okvir treba da bude pojednostavljen i prilagođen da bi se pokrili novi aspekti standardizacije koji će odražavati ova posljednja kretanja i buduće izazove u evropskoj standardizaciji. To se posebno odnosi na sve veću izradu standarda za usluge i izradu dokumenata vezanih za standardizaciju pored formalnih standarda.

- (8) Rezolucija Evropskog parlamenta od 21. oktobra 2010. godine o budućnosti evropske standardizacije⁶, kao i izvještaj grupe eksperata za analizu evropskog sistema za standardizaciju (Express) iz februara 2010. godine pod naslovom „Standardizacija za konkurentnu i inovativnu Evropu: vizija za 2020” dali su važan broj strateških preporuka u vezi s analizom evropskog sistema standardizacije.
- (9) Da bi se osigurala efektivnost standarda i standardizacije kao alata politike za Uniju, neophodno je imati efektivan i efikasan sistem standardizacije koji pruža fleksibilnu i transparentnu platformu za izgradnju konsenzusa između svih učesnika i koja je finansijski održiva.
- (10) Direktiva 2006/123/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu⁷ uspostavlja opšte odredbe koje olakšavaju korištenje slobode uspostave za pružatelje usluga i slobodno kretanje usluga, u isto vrijeme održavajući visoki kvalitet usluga. Ona

⁴ OJ L 315, 15. 11. 2006, str. 9

⁵ OJ L 36, 7. 2. 1987, str. 31

⁶ OJ C 70 E, 8. 3. 2012, str. 56

⁷ OJ L 376, 27. 12. 2006, str. 36

obavezuje države članice da ohrabre, u saradnji s Komisijom, izradu dobrovoljnih evropskih standarda s ciljem olakšavanja kompatibilnosti između usluga koje pružaju pružatelji u različitim državama članicama, pružanje informacija primatelju i kvalitet pružanja usluga. Međutim, Direktiva 98/34/EC se primjenjuje samo na standarde za proizvode, dok standardi za usluge nisu izričito pokriveni. Nadalje, prepoznavanje usluga i proizvoda postaje sve manje relevantno u realnosti na internom tržištu. U praksi nije uvijek moguće jasno razlikovati standarde za proizvode od standarda za usluge. Mnogi standardi za proizvode imaju komponentu za usluge dok su standardi za usluge često djelimično povezani s proizvodima. Prema tome, neophodno je prilagoditi važeći pravni okvir ovim okolnostima proširenjem skupa na standarde za usluge.

- (11) Kao i drugi standardi, standardi za usluge su dobrovoljni i treba da budu pokretani zahtjevima tržišta, gdje prevladavaju potrebe ekonomskih operatera i učesnika na koje ti standardi utiču direktno ili indirektno, treba da uzmu u obzir javni interes i treba da budu zasnovani na temeljnim principima, uključujući konsenzus. Oni treba da se primarno fokusiraju na usluge povezane s procedurama i procesima.
- (12) Pravni okvir koji omogućava Komisiji da traži od jedne ili nekoliko evropskih organizacija za standardizaciju da izrade evropski standard ili evropski dokument o standardizaciji za usluge treba primjenjivati uz puno poštivanje raspodjele nadležnosti između Unije i država članica kako je to navedeno u sporazumima. Ovo se pogotovo odnosi na članove 14, 151, 152, 153, 165, 166. i 168. Sporazuma o funkcionisanju Evropske unije (TFEU) i Protokol (br. 26) o uslugama od opšteg interesa priložen uz Sporazum o Evropskoj uniji (TEU) i TFEU u skladu s kojim ostaje isključiva nadležnost država članica da definišu osnovne principe njihovog socijalnog osiguranja, dokvalifikacije i

zdravstvenih sistema i da oblikuju okvirne uslove za menadžment, finansiranje, organizaciju i isporuku usluga nabavljenih unutar ovih sistema, uključujući, bez prejudiciranja člana 168(4) TFEU i Direktive 2005/36/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 7. septembra 2005. godine o priznavanju profesionalnih kvalifikacija⁸ □ definicija zahtjeva, kvaliteta i primjenjivih sigurnosnih standarda. Komisija ne treba da putem takvog zahtjeva utiče na pravo da se pregovara o kolektivnim ugovorima, da se oni zaključuju i provode i poduzimaju industrijske aktivnosti u skladu s državnim zakonom i praksama koje poštuju zakone Unije.

- (13) Evropske organizacije za standardizaciju su predmet zakona o konkurenciji u smislu da se mogu smatrati preduzećima ili udruženjima preduzeća u smislu članova 101. i 102. TFEU.
- (14) Unutar Unije nacionalne standarde usvajaju nacionalna tijela za standardizaciju, što može dovesti do protivrječnih standarda i tehničkih nedostataka na internom tržištu. Prema tome, radi internog tržišta i efikasnosti standardizacije unutar Unije neophodno je da se potvrdi postojeća redovna razmjena informacija između nacionalnih tijela za standardizaciju, evropskih organizacija za standardizaciju i Komisije o njihovim trenutnim i budućim aktivnostima na standardizaciji kao i principu mirovanja koji se primjenjuje na nacionalna tijela za standardizaciju u okviru evropskih organizacija za standardizaciju, koji omogućava povlačenje nacionalnih standarda nakon objave novog evropskog standarda. Nacionalna tijela za standardizaciju i evropske organizacije za standardizaciju također treba da uzmu u obzir odredbe o razmjeni informacija u Aneksu III Sporazuma o tehničkim barijerama za trgovinu⁹.

⁸ OJ L 255, 30. 9. 2005, str. 22

⁹ Odobreno Odlukom Vijeća 94/800/EC od 22. decembra 1994. godine u vezi sa zaključivanjem u ime Evropske zajednice, vezano za pitanja unutar

- (15) Obaveza država članica da obavijeste Komisiju o svojim nacionalnim tijelima za standardizaciju ne treba da zahtijeva usvajanje specifičnog nacionalnog zakonodavstva u svrhu prepoznavanja ovih tijela.
- (16) Redovna razmjena informacija između nacionalnih tijela za standardizaciju, evropskih organizacija za standardizaciju i Komisije ne treba da spriječi nacionalna tijela za standardizaciju da poštuju druge obaveze, posebno Aneks III Sporazuma o tehničkim barijerama za trgovinu.
- (17) Zastupanje društvenih interesa i društvenih učesnika u evropskim aktivnostima na standardizaciji odnosi se na aktivnosti organizacija i strana koje zastupaju interese od većeg društvenog interesa, na primjer okolinske, potrošačke interese ili interese zaposlenih. Međutim, zastupanje socijalnih interesa i socijalnih učesnika u evropskim aktivnostima na standardizaciji odnosi se na aktivnosti organizacija i strana koje zastupaju osnovna prava radnika, na primjer sindikate.
- (18) Da bi se ubrzao proces donošenja odluka, nacionalna tijela za standardizaciju i evropske organizacije za standardizaciju treba da olakšaju pristup informacijama o svojim aktivnostima kroz promociju upotrebe informacionih i komunikacijskih tehnologija (ICT) u svojim sistemima za standardizaciju, na primjer, omogućavajući svim relevantnim učesnicima mehanizme za konsultacije koji su jednostavni za upotrebu za podnošenje komentara o nacrtima standarda i organizovanjem virtualnih sastanaka tehničkih komiteta putem internet konferencija ili video konferencija.
- (19) Standardi mogu doprinijeti da se Unija u svojoj politici bavi glavnim izazovima u društvu kao što su klimatske promjene, održiva upotreba resursa, inovacije, starenje stanovništva, integracija osoba s invaliditetom, zaštita potrošača, sigurnost na radu i uslovi za rad. Promocijom izrade evropskih ili međunarodnih standarda za robu ili tehnologije na tržištima u razvoju u tim oblastima, Unija može stvoriti konkurentnu prednost za svoja preduzeća i olakšati trgovinu, posebno za mala i srednja preduzeća, koja čine veliki dio evropskih preduzeća.
- (20) Standardi su važni alati za konkurentnost kompanija i posebno malih i srednjih preduzeća, čije je učešće u procesu standardizacije bitno radi tehnološkog napretka Unije. Prema tome, neophodno je da okvir standardizacije ohrabri mala i srednja preduzeća da aktivno učestvuju i ponude svoja inovativna tehnološka rješenja u aktivnostima na standardizaciji. Ovo uključuje poboljšanje njihovog učešća na nacionalnom nivou gdje mogu biti efikasniji zbog manjih troškova i nedostatka jezičkih barijera. Kao posljedica toga, ova uredba treba da poboljša zastupanje i učešće malih i srednjih preduzeća u nacionalnim i evropskim tehničkim komitetima i treba da im omogući efikasan pristup i informisanost o standardima.
- (21) Evropski standardi su od vitalnog interesa za konkurentnost malih i srednjih preduzeća, koja su, međutim, u nekim slučajevima nedovoljno zastupljena u evropskim aktivnostima na standardizaciji. Prema tome, ova uredba treba da ohrabri i olakša odgovarajuće zastupanje malih i srednjih preduzeća u procesu evropske standardizacije koje obavlja subjekt koji je u stalnom kontaktu i valjano predstavlja mala i srednja preduzeća i organizacije koje zastupaju mala i srednja preduzeća na nacionalnom nivou.
- (22) Standardi mogu imati širok uticaj na društvo, posebno na sigurnost i

nadležnosti, sporazuma postignutih na multilateralnim pregovorima u Urugvaju (1986-1994) (OJ L 336, 23. 12. 1994, str. 1).

blagostanje građana, efikasnost mreža, okolinu, sigurnost radnika i uslove za rad, pristupačnost i druge oblasti javne politike. Prema tome, neophodno je osigurati da uloga i doprinos društvenih učesnika u izradi standarda budu ojačani kroz pojačanu podršku organizacijama koje zastupaju potrošače i okolinske i društvene interese.

- (23) Obaveza evropskih organizacija za standardizaciju da ohrabre i olakšaju zastupanje i efikasno učešće svih relevantnih učesnika ne povlači pravo glasanja za ove učesnike, osim ako takva prava glasanja nisu predviđena internim pravilima za procedure evropskih organizacija za standardizaciju.
- (24) Evropski sistem za standardizaciju također treba u potpunosti da uzme u obzir Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih nacija¹⁰. Prema tome, važno je da organizacije koje zastupaju interese potrošača na zadovoljavajući način zastupaju i uključuju interese osoba s invaliditetom. Pored toga, učešće osoba s invaliditetom u procesu standardizacije treba da bude olakšano svim dostupnim sredstvima.
- (25) Radi važnosti standardizacije kao alata za podršku zakonodavstvu i politikama Unije i da bi se izbjegli *ex-post* prigovori na i izmjene usklađenih standarda, važno je da javne institucije učestvuju u procesu standardizacije u svim fazama izrade ovih standarda u kojima mogu učestvovati, posebno u oblastima pokrivenim usklađenim zakonodavstvom Unije za proizvode.
- (26) Standardi treba da uzmu u obzir uticaje okoline za cijeli životni vijek proizvoda i usluga. Važni i javno dostupni alati za ocjenjivanje tih uticaja za cijeli životni vijek razvijeni su u Zajedničkom istraživačkom centru (JRC) Komisije. Prema tome, ova uredba treba da osigura

da JRC može igrati važnu ulogu u evropskom sistemu standardizacije.

- (27) Održivost saradnje između Komisije i evropskog sistema standardizacije zavisi od pažljivog planiranja budućih zahtjeva za izradu standarda. Ovo planiranje se može poboljšati, posebno uz doprinos zainteresovanih strana, uključujući državna tijela za nadzor nad tržištem, uvođenjem mehanizama za prikupljanje mišljenja i olakšavanje razmjene informacija između svih zainteresovanih strana. Pošto Direktiva 98/34/EC već omogućava da se traži od evropskih organizacija za standardizaciju da razvijaju evropske standarde, podesno je da se u godišnji plan rada stavi bolje i transparentnije planiranje, koje treba da uključuje pregled svih zahtjeva za standarde koje Komisija namjerava da dostavi evropskim organizacijama za standardizaciju. Neophodno je osigurati visok nivo saradnje između evropskih organizacija za standardizaciju i evropskih organizacija zainteresovanih strana koje finansira Unija u skladu s ovom uredbom i Komisija u usvajanju godišnjeg plana rada Unije za standardizaciju, u pripremi zahtjeva za standarde da bi se analizirala tržišna relevantnost predložene teme i ciljevi politike koje određuje zakonodavac, kao i da se omogući evropskim organizacijama za standardizaciju da brže odgovore na tražene aktivnosti na standardizaciji.
- (28) Prije nego što se postavi pitanje vezano za zahtjeve za evropske standarde ili evropske dokumente o standardizaciji, ili prigovor na usklađeni standard, u komitetu koji je uspostavljen ovom uredbom, Komisija treba da konsultuje eksperte iz država članica, na primjer, kroz uključivanje komiteta uspostavljenih odgovarajućim zakonodavstvom Unije ili drugom vrstom konsultacija s ekspertima iz ovog sektora u slučaju da takvi komiteti ne postoje.
- (29) Nekoliko direktiva koje usklađuju uslove za marketing proizvoda specificiraju da Komisija može

¹⁰ Odobreno Odlukom Vijeća 2010/48/EC od 26. novembra 2009. godine u vezi s usvajanjem, od Evropske zajednice, Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih nacija (OJ L 23, 27. 1. 2010, str. 35)

zahtijevati usvajanje, putem evropskih organizacija za standardizaciju, usklađenih standarda na osnovu kojih se pretpostavlja usklađenost s primjenjivim esencijalnim direktivama. Međutim, veliki broj ovih direktiva sadrži veliki broj odredbi o prigovorima na ove standarde kada potonji ne pokrivaju, ili ne pokrivaju u potpunosti, sve primjenjive zahtjeve. Različite odredbe koje dovode do nesigurnosti za ekonomske subjekte i evropske organizacije za standardizaciju su posebno sadržane u Direktivi 89/686/EEC Vijeća od 21. decembra 1989. godine o usklađivanju zakona država članica vezano za ličnu zaštitnu opremu¹¹, Direktivi 93/15/EEC od 5. aprila 1993. godine o usklađivanju odredbi vezano za stavljanje na tržište i nadgledanje eksploziva za civilnu upotrebu¹², Direktivi 94/9/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. marta 1994. godine o usklađivanju zakona država članica vezano za opremu i zaštitne sisteme za upotrebu u potencijalno eksplozivnim atmosferama¹³, Direktivi 94/25/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. juna 1994. godine o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredbi država članica vezano za rekreativne zanate¹⁴, Direktivi 95/16/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. juna 1995. godine o usklađivanju zakona država članica vezano za liftove¹⁵, Direktivi 97/23/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. maja 1997. godine o usklađivanju zakona država članica vezano za opremu pod pritiskom¹⁶, Direktivi 2004/22/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. godine o mjernim instrumentima¹⁷, Direktivi 2007/23/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. maja 2007. godine o stavljanju na tržište

pirotehničkih sredstava¹⁸, Direktivi 2009/23/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. godine o ne-automatskim instrumentima za mjerenje težine¹⁹ i Direktivi 2009/105/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. septembra 2009. godine o jednostavnim posudama pod pritiskom²⁰. Prema tome, neophodno je da se u ovu uredbu uključi uniformna procedura navedena u Odluci br. 768/2008/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. jula 2008. godine o zajedničkom okviru za marketing proizvoda²¹, izbrišu relevantne odredbe u tim direktivama i da se proširi na Evropski parlament pravo prigovora na usklađene standarde u skladu s ovom uredbom.

- (30) Državne institucije treba da na najbolji način iskoriste cijeli obim relevantnih tehničkih specifikacija kada nabavljaju hardver, softver i usluge informacionih tehnologija, na primjer, odabirom tehničkih specifikacija koje mogu implementirati svi zainteresovani dobavljači, omogućavajući veću konkurenciju i smanjen rizik zavisnosti od jednog ponuđača. Direktiva 2004/17/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. godine koja koordinira procedure nabavke za subjekte koji rade u sektorima vode, energije, transporta i poštanskih usluga²², Direktiva 2004/18/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 31. marta 2004. godine koja koordinira procedure za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim nabavkama i ugovora o javnim uslugama²³, Direktiva 2009/81/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine koja koordinira procedure za dodjelu određenih ugovora za radove, ugovora za nabavke i ugovora za usluge od ugovornih strana ili subjekata u oblastima odbrane i sigurnosti²⁴ i

¹¹ OJL 399, 30. 12. 1989, str. 18

¹² OJL 121, 15. 5. 1993, str. 20

¹³ OJL 100, 19. 4. 1994, str. 1

¹⁴ OJL 164, 30. 6. 1994, str. 15

¹⁵ OJL 213, 7. 9. 1995, str. 1

¹⁶ OJL 181, 9. 7. 1997, str. 1

¹⁷ OJL 135, 30. 4. 2004, str. 1

¹⁸ OJL 154, 14. 6. 2007, str. 1

¹⁹ OJL 122, 16. 5. 2009, str. 6

²⁰ OJL 264, 8. 10. 2009, str. 12

²¹ OJL 218, 13. 8. 2008, str. 82

²² OJL 134, 30. 4. 2004, str. 1

²³ OJL 134, 30. 4. 2004, str. 114

²⁴ OJL 216, 20. 8. 2008, str. 76

Uredba Komisije (EC, Euratom) br. 2342/2002 od 23. decembra 2002. godine koja navodi detaljna pravila za provedbu Uredbe Komisije (EC, Euratom) br. 1605/2002 o finansijskim propisima primjenjivim na opšti budžet Evropskih zajednica²⁵ navode da tehničke specifikacije u javnim nabavkama treba da budu formulisane s referencom na nacionalne standarde koji prenose evropske standarde, evropska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodne standarde i druge tehničke referentne sisteme koje su uspostavile evropske organizacije za standardizaciju ili – ako ove ne postoje – nacionalne standarde, nacionalna tehnička odobrenja ili nacionalne tehničke specifikacije vezane za dizajn, izračunavanje i izvođenje radova i korištenje proizvoda, ili ekvivalent. Međutim, druge organizacije za izradu standarda često razvijaju ICT tehničke specifikacije i ne spadaju ni u jednu kategoriju standarda i odobrenja navedenih u Direktivi 2004/17/EC, 2004/18/EC ili 2009/81/EC ili Uredbi (EC, Euratom) br. 2342/2002. Prema tome, neophodno je osigurati mogućnost da se tehničke specifikacije za javne nabavke mogu odnositi na ICT tehničke specifikacije da bi se reagovalo na brzi razvoj u oblasti ICT, olakšalo pružanje prekograničnih usluga, ohrabrila konkurencija i promovisala interoperabilnost i inovacije.

- (31) Tehničke specifikacije koje nisu usvojile evropske organizacije za standardizaciju nemaju jednak status s evropskim standardima. Neke ICT tehničke specifikacije nisu razvijene u skladu s osnivačkim principima. Prema tome, ova uredba treba da odredi proceduru za identifikaciju ICT tehničkih specifikacija koje se mogu navesti u javnoj nabavci, uključujući široke konsultacije velikog broja zainteresovanih strana, uključujući evropske organizacije za standardizaciju, preduzeća i državne institucije. Ova uredba također treba da navede zahtjeve, u obliku liste kriterija,

za takve tehničke specifikacije i njihove vezane procese razvoja. Zahtjevi za identifikaciju ICT tehničkih specifikacija treba da osiguraju da se poštuju ciljevi javne politike i potrebe društva i treba da budu zasnovani na temeljnim principima.

- (32) Da bi se poboljšale inovacije i konkurentnost, identifikacija određene tehničke specifikacije ne treba da diskvalifikuje konkurentnu tehničku specifikaciju od identifikovanja u skladu s odredbama ove uredbe. Bilo kakva identifikacija treba da bude predmet ispunjavanja kriterija i da tehnička specifikacija dostiže značajan nivo tržišne prihvatljivosti.
- (33) Identifikovane ICT tehničke specifikacije mogu doprinijeti provedbi Odluke br. 922/2009/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. septembra 2009. godine o rješenjima za interoperabilnost za evropsku javnu administraciju (ISA)²⁶, kojom se uspostavlja, za period 2010–2015, program o rješenjima za interoperabilnost za evropsku javnu administraciju i institucije i tijela Unije, osiguravajući zajednička rješenja koja olakšavaju interoperabilnost.
- (34) Može doći do situacija u oblasti ICT gdje je podesno da se ohrabri korištenje, ili zahtijeva poštovanje, relevantnih standarda na nivou Unije da bi se osigurala interoperabilnost na jedinstvenom tržištu i da se poboljša sloboda izbora za korisnike. U drugim okolnostima također se može desiti da određeni evropski standardi više nisu u skladu s potrebama potrošača ili sprečavaju tehnološki razvoj. Iz ovih razloga, Direktiva 2002/21/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 7. marta 2002. godine o zajedničkom regulatornom okviru za elektronske komunikacijske mreže i usluge²⁷ omogućava Komisiji da, gdje je to neophodno, traži od evropskih organizacija za standardizaciju da izrade

²⁵ OJ L 357, 31. 12. 2002, str. 1

²⁶ OJ L 260, 3. 10. 2009, str. 20

²⁷ OJ L 108, 24. 4. 2002, str. 33

standarde, da objave u Službenom listu Evropske unije spisak standarda ili specifikacija s ciljem ohrabrivanja njihovog korištenja, ili da njihova provedba bude obavezna, ili da se uklone standardi ili specifikacije sa spiska.

- (35) Ova uredba ne treba da sprečava evropske organizacije za standardizaciju da i dalje rade na izradi standarda u oblasti ICT i poboljšavanja njihove saradnje s drugim tijelima koja razvijaju standarde, posebno u oblasti ICT, da bi se osigurala usklađenost i izbjegla fragmentacija ili dupliciranje tokom provedbe standarda i specifikacija.
- (36) Procedura za identifikaciju ICT tehničkih specifikacija navedena u ovoj uredbi ne treba da narušava usklađenost evropskog sistema za standardizaciju. Prema tome, ova uredba također treba da navede uslove pod kojim se može smatrati da tehnička specifikacija nije u konfliktu s drugim evropskim standardima.
- (37) Prije identifikacije ICT tehničkih specifikacija koje su prikladne da budu navedene u javnoj nabavci, treba koristiti platformu s više zainteresovanih strana uspostavljenu Odlukom Komisije od 28. novembra 2011. godine²⁸ kao forum za konsultacije evropskih i nacionalnih zainteresovanih strana, evropskih organizacija za standardizaciju i država članica da bi se osigurao legitimitet procesa.
- (38) Odluka br. 1673/2006/EC uspostavlja pravila vezana za doprinos Unije finansiranju evropske standardizacije kako bi se osiguralo da se evropski standardi i drugi dokumenti o standardizaciji razvijaju i revidiraju kao podrška ciljevima, zakonodavstvu i politikama Unije. Prikladno je, u svrhu administrativnog i budžetskog pojednostavljivanja, da se uključe odredbe te odluke u ovu uredbu i da se, kada god je to moguće, koriste procedure koje su najmanje teške.

(39) Što se tiče veoma široke oblasti uključenja evropske standardizacije kao podrške zakonodavstvu Unije i politikama i različitim vrstama standardizacijskih aktivnosti, neophodno je osigurati različite aranžmane za finansiranje. Ovo se uglavnom tiče grantova bez poziva na ponude za evropske organizacije za standardizaciju i nacionalna tijela za standardizaciju u skladu s drugim potparagrafom člana 110(1) Uredbe vijeća (EC, Euratom) br. 1605/2002 od 25. juna 2002. godine o finansijskim propisima primjenjivim na opšti budžet Evropskih zajednica²⁹ i tačkom (d) člana 168(1) Uredbe (EC, Euratom) br. 2342/2002. Nadalje, iste odredbe se trebaju primjenjivati na ona tijela koja, iako nisu prepoznata kao evropske organizacije za standardizaciju u ovoj uredbi, imaju mandat u skladu s temeljnim aktom i povjereno im je provođenje preliminarnih radova kao podrške evropskoj standardizaciji u saradnji s evropskim organizacijama za standardizaciju.

(40) Budući da evropske organizacije za standardizaciju pružaju kontinuiranu podršku aktivnostima Unije, one treba da imaju efektivne i efikasne centralne sekretarijate. Prema tome, Komisiji treba da bude omogućeno da daje grantove onim organizacijama koje imaju ciljeve koji su od opšteg evropskog interesa bez primjene, u slučaju operativnih grantova, principa godišnjeg smanjenja navedenog u članu 113(2) Uredbe (EC, Euratom) br. 1605/2002.

(41) Odluka br. 1639/2006/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 24. oktobra 2006. godine o uspostavi Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (2007-2012)³⁰, Odluka br. 1926/2006/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 18. decembra 2006. godine o uspostavi programa aktivnosti Zajednice u oblasti potrošačke politike (2007-2013)³¹ i

²⁹ OJ L 248, 16. 9. 2002, str. 1

³⁰ OJ L 310, 9. 11. 2006, str. 15

³¹ OJ L 404, 30. 12. 2006, str. 79

²⁸ OJ C 349, 30. 11. 2011, str. 4

Uredba (EC) br. 614/2007 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. maja 2007. godine vezano za finansijski instrument za okolinu (LIFE+)³² već omogućavaju mogućnost finansijske podrške evropskim organizacijama koje zastupaju mala i srednja preduzeća, potrošače i interese okoline u standardizaciji, dok se specifični grantovi plaćaju evropskim organizacijama koje zastupaju društvene interese u standardizaciji. Finansiranje u skladu s Odlukom br. 1639/2006/EC, Odlukom 1926/2006/EC i Uredbom (EC) br. 614/2007 završit će se 31. decembra 2013. godine. Za razvoj evropske standardizacije veoma je važno da se nastavi promovisanje i ohrabrivanje aktivnog učešća evropskih organizacija koje zastupaju mala i srednja preduzeća, potrošače i okolinske i društvene interese. Takve organizacije imaju ciljeve koji su od opšteg evropskog interesa i čine, sa specifičnim mandatom koji su im dale nacionalne neprofitne organizacije, evropsku mrežu koja predstavlja neprofitne organizacije aktivne u državama članicama i promovišu principe i politike usklađene s ciljevima Sporazuma. Zbog konteksta u kojem rade i njihovih obaveznih ciljeva, evropske organizacije koje zastupaju mala i srednja preduzeća, potrošače i okolinske i društvene interese u evropskoj standardizaciji imaju stalnu ulogu koja je od velikog značaja za ciljeve i politike Unije. Prema tome, Komisija treba da bude u poziciji da nastavi davati grantove onim organizacijama bez primjenjivanja, u slučaju operativnih grantova, principa godišnjeg smanjenja navedenog u članu 113(2) Uredbe (EC, Euratom) br. 1605/2002.

- (42) Finansiranje aktivnosti na standardizaciji treba da bude u mogućnosti da pokrije preliminarne ili pomoćne aktivnosti u vezi s uspostavom evropskih standarda ili evropskih dokumenata o standardizaciji za proizvode i usluge. Ovo je neophodno prije svega za aktivnosti koje uključuju istraživanja,

pripremu preliminarnih dokumenata za zakonodavstvo, međulaboratorijska ispitivanja i validaciju ili ocjenjivanje standarda. Promociju standardizacije na evropskom i međunarodnom nivou također treba nastaviti kroz programe koji se odnose na tehničku pomoć i saradnju s trećim državama. U pogledu poboljšanja pristupa tržištu i povećanja konkurentnosti preduzeća u Uniji, treba biti moguće davanje grantova tijelima kroz pozive za ponude ili, gdje je to neophodno, dodjelom ugovora.

- (43) Finansiranje Unije treba da ima za cilj izradu evropskih standarda ili evropskih dokumenata za standardizaciju za proizvode i usluge da bi se olakšala njihova upotreba u preduzećima kroz pojačanu podršku za njihovo prevođenje na razne zvanične jezike Unije, da bi se omogućilo malim i srednjim preduzećima da imaju maksimalnu korist od razumijevanja i primjene evropskih standarda, i da bi se ojačala kohezija evropskog sistema za standardizaciju i osigurao pravedan i transparentan pristup evropskim standardima za sve učesnike na tržištu širom Evropske unije. Ovo je posebno važno u slučajevima gdje upotreba standarda omogućava poštovanje relevantnog zakonodavstva Unije.
- (44) Da bi se osigurala efektivna primjena ove uredbe, treba da postoji mogućnost korištenja neophodne ekspertize, posebno u vezi s revizijom i finansijskim upravljanjem, kao i resursa za administrativnu podršku sposobnih da olakšaju implementaciju, kao i redovnog ocjenjivanja relevantnosti aktivnosti za koje se koristi finansiranje Unije da bi se osigurala njihova korisnost i efekat.
- (45) Također treba preduzeti odgovarajuće mjere da se izbjegnju prevare i neregularnosti i da se povrate sredstva koja su nepropisno isplaćena u skladu s uredbama Vijeća (EC, Euratom) br. 2988/95 od 18. decembra 1995. godine o zaštiti finansijskih interesa Evropske unije³³ i (Euratom, EC) br. 2185/96 od

³² OJ L 149, 9. 6. 2007, str. 1

³³ OJ L 312, 23. 12. 1995, str. 1

11. novembra 1996. godine vezano za provjere na licu mjesta i inspekcije koje provodi Komisija s ciljem zaštite finansijskih interesa Evropskih zajednica protiv prevare i drugih neregularnosti³⁴ i Uredbe (EC) br. 1073/1999 Evropskog parlamenta i Vijeća od 25. maja 1999. godine vezane za istrage koje provodi Evropski ured za zaštitu od prevara (OLAF)³⁵.

- (46) Da bi se ažurirao spisak evropskih organizacija za standardizaciju i usvojili kriteriji za organizacije koje zastupaju mala i srednja preduzeća i zainteresovane strane iz društva za daljnji rad u vezi s njihovom neprofitnom prirodom i zastupljenosti, ovlasti za usvajanje odluka u skladu s članom 290. TFEU treba dodijeliti Komisiji u smislu amandmana na anekse na ovu uredbu. Od posebne je važnosti da Komisija provede odgovarajuće konsultacije tokom svog pripremnog rada, uključujući i nivo eksperata. U pripremi i izradi dodijeljenih akata Komisija treba da osigura simultano, pravovremeno i odgovarajuće prenošenje relevantnih dokumenata na Evropski parlament i Vijeće.
- (47) Komitet uspostavljen ovom uredbom treba da pomogne Komisiji u svim pitanjima vezanim za provedbu ove uredbe, uzimajući u obzir mišljenja eksperata iz sektora.
- (48) Da bi se osigurali jednoobrazni uslovi za provedbu ove uredbe, ovlast za provedbu treba dodijeliti Komisiji. Ove ovlasti treba koristiti u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. februara 2011. godine koja navodi pravila i opšte principe vezane za mehanizme za kontrolu provođenja provedbenih ovlasti od država članica³⁶.
- (49) Savjetodavnu proceduru treba koristiti za usvajanje provedbenih akata uz poštivanje prigovora na usklađene

standarde i gdje reference na usklađeni standard još nisu objavljene u Službenom listu Evropske unije, pod uslovom da relevantni standard još nije doveo do pretpostavke o usklađenosti s esencijalnim zahtjevima navedenim u primjenjivom usklađenom zakonodavstvu Unije.

- (50) Proceduru ispitivanja treba koristiti za svaki zahtjev za standardizaciju podnesen evropskim organizacijama za standardizaciju i usvajanje akata za provedbu uz poštivanje prigovora na usklađene standarde i gdje reference na usklađene standarde koji su u pitanju još nisu objavljene u Službenom listu Evropske unije, ako takva odluka može imati posljedice na pretpostavljanje usklađenosti s primjenjivim esencijalnim zahtjevima.
- (51) Da bi se postigli glavni ciljevi ove uredbe i omogućila brza procedura donošenja odluka i smanjilo ukupno vrijeme izrade za standarde, treba koristiti, koliko je to moguće, proceduralne mjere navedene u Uredbi (EU) br. 182/2011, koje omogućavaju predsjedavajućem relevantnog komiteta da odredi vremenski rok unutar kojeg komitet treba da dostavi svoje mišljenje, u skladu s hitnosti pitanja. Nadalje, gdje je to opravdano, treba biti moguće da se dobije mišljenje komiteta pismenom procedurom, a nedostatak reakcije člana komiteta treba smatrati kao prešutni pristanak.
- (52) Pošto države članice ne mogu na zadovoljavajući način ispuniti ciljeve ove uredbe, to jest, osiguranje efektivnosti i efikasnosti standarda i standardizacije kao alata za politiku Unije kroz saradnju između evropskih organizacija za standardizaciju, nacionalnih tijela za standardizaciju, država članica i Komisije, uspostava evropskih standarda i evropskih dokumenata o standardizaciji za proizvode i usluge kao podrška zakonodavstvu i politikama Unije, identifikacija ICT tehničkih specifikacija podesnih za navođenje, finansiranje

³⁴ OJ L 292, 15. 11. 1996, str. 2

³⁵ OJ L 136, 31. 5. 1999, str. 1

³⁶ OJ L 55, 28. 2. 2011, str. 13

evropske standardizacije i učešća svih zainteresovanih strana u evropskoj standardizaciji, i pošto se ovi ciljevi mogu bolje postići na nivou Unije, Unija može usvojiti mjere, u skladu s principom subvencioniranja kako je to navedeno u članu 5. TEU. U skladu s principom proporcionalnosti, kako je navedeno u tom članu, ova uredba ne ide dalje od onog što je neophodno da se postignu ovi ciljevi.

- (53) Direktive 89/686/EEC, 93/15/EEC, 94/9/EC, 94/25/EC, 95/16/EC, 97/23/EC, 98/34/EC, 2004/22/EC, 2007/23/EC i 2009/105/EC treba dopuniti i izmijeniti u skladu s ovim.
- (54) Odluku br. 1673/2006/EC i Odluku 87/95/EEC treba povući.

USVOJILI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Predmet

Ova uredba uspostavlja pravila vezana za saradnju između evropskih organizacija za standardizaciju, nacionalnih tijela za standardizaciju, država članica i Komisije, uspostavu evropskih standarda i evropskih dokumenata o standardizaciji za proizvode i usluge kao podršku zakonodavstvu i politikama Unije, identifikaciju ICT tehničkih specifikacija podesnih za navođenje, finansiranje evropske standardizacije i učešće svih zainteresovanih strana u evropskoj standardizaciji.

Član 2.

Definicije

U svrhu ove uredbе primjenjivat će se sljedeće definicije:

(1) „standard” je tehnička specifikacija, koju je usvojilo priznato tijelo za standardizaciju, za višestruku i kontinuiranu primjenu, čije poštivanje nije obavezno i koja je jedna od sljedećih:

(a) „međunarodni standard” znači standard koji je usvojilo međunarodno tijelo za standardizaciju;

(b) „evropski standard” znači standard koji je usvojila evropska organizacija za standardizaciju;

(c) „usklađeni standard” znači evropski standard usvojen na osnovu zahtjeva Komisije za primjenu usklađenog zakonodavstva Unije;

(d) „nacionalni standard” znači standard koji je usvojilo nacionalno tijelo za standardizaciju;

(2) „evropski dokument o standardizaciji” znači bilo koja druga tehnička specifikacija osim evropskog standarda, koju je usvojila evropska organizacija za standardizaciju za višestruku i kontinuiranu primjenu, čije poštivanje nije obavezno;

(3) „nacrt standarda” znači dokument koji sadrži tekst tehničkih specifikacija vezano za dato pitanje, koji se razmatra za usvajanje u skladu s relevantnim procedurama za standarde, i taj dokument ostaje nakon pripremnih aktivnosti i distribuira se za javnu raspravu i komentare;

(4) „tehnička specifikacija” znači dokument koji propisuje tehničke zahtjeve koje treba da ispune proizvod, proces, usluga ili sistem i koji navodi jedno ili više od sljedećeg:

(a) karakteristike koje se traže od proizvoda, uključujući nivo kvaliteta, performanse,

- interoperabilnost, zaštitu okoline, zdravlje, sigurnost ili dimenzije, i uključujući zahtjeve primjenjive na proizvod vezano za ime pod kojim se proizvod prodaje, terminologiju, simbole, ispitivanje i metode ispitivanja, pakovanje, obilježavanje ili etiketiranje i procedure ocjenjivanja usklađenosti;
- (b) metode proizvodnje i procese korištene u vezi s poljoprivrednim proizvodima kako je to definirano u članu 38(1) TFEU, proizvode namijenjene da ih konzumiraju ljudi i životinje, medicinske proizvode, kao i metode proizvodnje i procese vezane za druge proizvode, gdje ovi imaju uticaja na njihove karakteristike;
- (c) karakteristike koje se traže od usluga uključujući nivoe kvaliteta, performanse, interoperabilnost, zaštitu okoline, zdravlje, sigurnost, i uključujući zahtjeve primjenjive na pružatelja usluga vezano za informacije koje trebaju biti dostupne primatelju, kako je to navedeno u članu 22(1) do (3) Direktive 2006/12/EC;
- (d) metode i kriteriji za ocjenjivanje performansi građevinskih proizvoda, kako je to definirano u tački 1. člana 2. Uredbe (EU) br. 305/2011 Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. marta 2011. godine, gdje se navode usklađeni uslovi za marketing građevinskih proizvoda³⁷, vezano za njihove esencijalne karakteristike.
- (5) „ICT tehnička specifikacija” znači tehnička specifikacija u oblasti informacionih i komunikacijskih tehnologija;
- (6) „proizvod” znači bilo koji industrijski proizveden proizvod i bilo koji poljoprivredni proizvod, uključujući riblje proizvode;
- (7) „usluga” znači bilo koja ekonomska aktivnost obično pružena za nadoknadu, kako je to definirano u članu 57. TFEU;
- (8) „evropska organizacija za standardizaciju” znači organizacija navedena u Aneksu I;
- (9) „međunarodno tijelo za standardizaciju” znači Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO), Međunarodna elektrotehnička komisija (IEC) i Međunarodna telekomunikacijska unija (ITU);
- (10) „nacionalno tijelo za standardizaciju” znači tijelo koje je država članica notificirala Komisiji u skladu s članom 27. ove uredbe.

POGLAVLJE II

TRANSPARENTNOST I UČEŠĆE ZAINTERESOVANIH STRANA

Član 3.

Transparentnost programa rada tijela za standardizaciju

1. Najmanje jednom godišnje svaka evropska organizacija za standardizaciju i nacionalno tijelo za standardizaciju napraviti će svoj program rada. Taj program rada će sadržavati informacije o standardima i evropskim dokumentima o standardizaciji koje evropska organizacija za standardizaciju ili nacionalno tijelo za standardizaciju namjeravaju da pripreme ili dopune, koje pripremaju ili dopunjavaju, i koje su usvojile u periodu prije programa rada, osim ako ovi nisu jednake ili ekvivalentne transpozicije međunarodnih ili evropskih standarda.

2. Program rada će prikazati, u vezi sa svakim standardom i evropskim dokumentom o standardizaciji:

- (a) predmet;

³⁷ OJ L 88, 4. 4. 2011, str. 5

(b) nivo postignut u izradi standarda i evropskih dokumenata o standardizaciji;

(c) reference na bilo koje međunarodne standarde uzete kao osnovu.

3. Svaka evropska organizacija za standardizaciju i nacionalno tijelo za standardizaciju stavit će svoj program rada na svoju ili drugu javno dostupnu internet stranicu i dat će obavještenje o postojanju programa rada dostupnog u nacionalnoj ili, gdje je to odgovarajuće, evropskoj publikaciji o aktivnostima na standardizaciji.

4. Ne kasnije od vremena objave svog programa rada, svaka evropska organizacija za standardizaciju i nacionalno tijelo za standardizaciju obavijestit će druge evropske organizacije za standardizaciju i nacionalna tijela za standardizaciju, kao i Komisiju, o postojanju programa. Komisija će tu informaciju prenijeti državama članicama putem komiteta navedenog u članu 22.

5. Nacionalna tijela za standardizaciju ne mogu prigovarati ako se predmet standardizacije u njihovom programu rada razmatra na nivou Evrope u skladu s pravilima koja su donijele evropske organizacije za standardizaciju i ne mogu preduzimati nikakve aktivnosti koje bi mogle prejudicirati odluku u ovom smislu.

6. Tokom pripreme usklađenog standarda ili nakon njegovog odobrenja, nacionalna tijela za standardizaciju neće preduzimati nikakve aktivnosti koje bi mogle prejudicirati planirano usklađivanje i, posebno, neće objaviti novi ili revidirani nacionalni standard koji nije u potpunosti usklađen s postojećim usklađenim standardom u oblasti koja je u pitanju. Nakon objave novog usklađenog standarda, svi protivrječni nacionalni standardi bit će povučeni u razumnom roku.

Član 4.

Transparentnost standarda

1. Svaka evropska organizacija za standardizaciju i nacionalno tijelo za standardizaciju poslat će najmanje u elektronskoj formi bilo koji nacrt nacionalnog

standarda, evropski standard ili evropski dokument o standardizaciji drugim evropskim organizacijama za standardizaciju, nacionalnim tijelima za standardizaciju ili Komisiji, na njihov zahtjev.

2. Svaka evropska organizacija za standardizaciju i nacionalno tijelo za standardizaciju odgovorit će u roku od tri mjeseca na, i uzeti u obzir, bilo kakve komentare dobivene od bilo kojih drugih evropskih organizacija za standardizaciju, nacionalnih tijela za standardizaciju ili Komisije u vezi s bilo kojim nacrtom navedenim u paragrafu 1.

3. Kada nacionalno tijelo za standardizaciju primi komentare koji navode da bi nacrt standarda imao negativan uticaj na interno tržište, prije usvajanja standarda će konsultovati evropske organizacije za standardizaciju i Komisiju.

4. Nacionalna tijela za standardizaciju će:

(a) osigurati pristup nacrtima nacionalnih standarda na način da sve relevantne zainteresovane strane, posebno one u drugim državama članicama, imaju mogućnost davanja komentara.

(b) omogućiti drugim nacionalnim tijelima za standardizaciju da budu uključena pasivno ili aktivno, slanjem posmatrača, u planiranim aktivnostima.

Član 5.

Učešće zainteresovanih strana u evropskoj standardizaciji

1. Evropske organizacije za standardizaciju će ohrabriti i olakšati odgovarajuće zastupanje i efektivno učešće svih relevantnih zainteresovanih strana, uključujući i mala i srednja preduzeća, organizacije potrošača i okolinske i društvene učesnike u njihovim aktivnostima na standardizaciji. Oni će posebno ohrabriti i olakšati takvo zastupanje i učešće kroz evropske organizacije zainteresovanih strana koje se finansiraju iz Unije u skladu s ovom uredbom na nivou usvajanja politika i u

sljedećim fazama izrade evropskih standarda ili evropskih dokumenata o standardizaciji:

- (a) predlaganje i prihvatanje novih predmeta rada;
- (b) tehnička rasprava o prijedlozima;
- (c) davanje komentara na nacрте;
- (d) revizija postojećih evropskih standarda ili evropskih dokumenata o standardizaciji;
- (e) distribucija informacija i podizanje svijesti o usvojenim evropskim standardima ili evropskim dokumentima o standardizaciji.

2. Pored saradnje s institucijama za nadzor nad tržištem u državama članicama, istraživačkim tijelima Komisije i evropskim organizacijama zainteresovanih strana koje se finansiraju iz Unije u skladu s ovom uredbom, evropske organizacije za standardizaciju će ohrabriti i olakšati odgovarajuću zastupljenost, na tehničkom nivou, preduzeća, istraživačkih centara, univerziteta i drugih pravnih subjekata u aktivnostima na standardizaciji vezano za oblast sa značajnim implikacijama na politiku ili tehničke inovacije, ako su pravni subjekti koji su u pitanju učestvovali u projektu koji je vezan za tu oblast i finansiran od Unije u skladu s višegodišnjim okvirnim programom za aktivnosti u oblasti istraživanja, inovacija i tehnološkog razvoja, usvojenim u skladu s članom 182. TFEU.

Član 6.

Pristup malih i srednjih preduzeća standardima

1. Nacionalna tijela za standardizaciju će ohrabriti i olakšati pristup malih i srednjih preduzeća standardima i procesu izrade standarda da bi se postigao viši nivo učešća u sistemu standardizacije, na primjer:

- (a) identifikovanjem, u svojim godišnjim programima rada, projekata o standardizaciji koji su od posebnog interesa za mala i srednja preduzeća;

(b) davanjem pristupa aktivnostima na standardizaciji bez obavezivanja malih i srednjih preduzeća da postanu članovi nacionalnih tijela za standardizaciju;

(c) davanjem besplatnog pristupa ili posebnih cijena za učešće u aktivnostima na standardizaciji;

(d) davanjem besplatnog pristupa nacртima standarda;

(e) besplatnim postavljanjem na svojoj internet stranici dijelova standarda;

(f) primjenom specijalnih cijena za standarde ili ponudom grupa standarda po smanjenim cijenama.

2. Nacionalna tijela za standardizaciju će razmjenjivati najbolje prakse s ciljem povećanja učešća malih i srednjih preduzeća u aktivnostima na standardizaciji poboljšanja i olakšavanja korištenja standarda kod malih i srednjih preduzeća.

3. Nacionalna tijela za standardizaciju će slati godišnje izvještaje evropskim organizacijama za standardizaciju vezane za njihove aktivnosti u paragrafima 1 i 2 i sve druge mjere za poboljšanje uslova da bi mala i srednja preduzeća koristila standarde i učestvovala u procesu izrade standarda. Nacionalna tijela za standardizaciju će objaviti ove izvještaje na svojim internet stranicama.

Član 7.

Učešće državnih institucija u evropskoj standardizaciji

Države članice će, gdje je to podesno, ohrabriti učešće državnih institucija, uključujući institucije za nadzor nad tržištem, u nacionalnim aktivnostima na standardizaciji s ciljem izrade ili revizije standarda koji zahtijeva Komisija u skladu s članom 10.

POGLAVLJE III

**EVROPSKI STANDARDI I EVROPSKI
DOKUMENTI O STANDARDIZACIJI
KAO PODRŠKA ZAKONODAVSTVU I
POLITIKAMA UNIJE**

Član 8.

**Godišnji plan rada Unije vezan za evropsku
standardizaciju**

1. Komisija će usvojiti godišnji plan rada Unije vezan za evropsku standardizaciju koji će identifikovati strateške prioritete za evropsku standardizaciju, uzimajući u obzir dugoročne strategije Unije za razvoj. Plan će također naznačiti standarde i evropske dokumente o standardizaciji koje Komisija namjerava da zahtijeva od evropskih organizacija za standardizaciju u skladu s članom 10.

2. Godišnji plan rada Unije vezan za evropsku standardizaciju definisat će strateške ciljeve i politike za evropske standarde i evropske dokumente o standardizaciji koje Komisija namjerava da zahtijeva od evropskih organizacija za standardizaciju u skladu s članom 10. U hitnim slučajevima Komisija može izdati zahtjev bez prethodne naznake.

3. Godišnji plan rada Unije vezan za evropsku standardizaciju će također uključivati ciljeve za međunarodnu dimenziju evropske standardizacije, kao podrška zakonodavstvu i politikama Unije.

4. Godišnji plan rada Unije vezan za evropsku standardizaciju bit će usvojen nakon provođenja sveobuhvatnih konsultacija s relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući evropske organizacije za standardizaciju i evropske organizacije zainteresovanih strana koje finansira Unija u skladu s ovom uredbom i državama članicama putem komiteta navedenog u članu 22. ove uredbe.

5. Nakon usvajanja, Komisija će godišnji plan rada Unije vezan za evropsku standardizaciju postaviti na svoju internet stranicu.

Član 10.

**Zahtjevi za standarde koji se šalju
evropskim organizacijama za
standardizaciju**

1. Komisija može, u ograničenjima nadležnosti navedenim u sporazumima, tražiti od jedne ili više evropskih organizacija za standardizaciju da izrade nacrt evropskog standarda ili evropskog dokumenta o standardizaciji u datom roku. Evropski standardi i evropski dokumenti o standardizaciji bit će tržišno orijentisani, uzet će u obzir javni interes kao i ciljeve politike koji su jasno navedeni u zahtjevu Komisije i zasnovani na konsenzusu. Komisija će odrediti zahtjeve u vezi sa sadržajem koje traženi dokument treba da ispuni kao i rok za usvajanje istog.

2. Odluke navedene u paragrafu 1 bit će usvojene u skladu s procedurom navedenom u članu 22(3) nakon konsultacija s evropskim organizacijama za standardizaciju i evropskim organizacijama zainteresovanih strana koje finansira Unija u skladu s ovom uredbom kao i s komitetom uspostavljenim odgovarajućim zakonodavstvom Unije, ako takav komitet postoji, ili nakon drugih vrsta konsultacija s ekspertima iz ovog sektora.

3. Relevantna evropska organizacija za standardizaciju naznačit će, u roku od mjesec dana od prijema, da li prihvata zahtjev naveden u paragrafu 1.

4. Kada se podnese zahtjev za finansiranje, Komisija će obavijestiti relevantne evropske organizacije za standardizaciju, u roku od dva mjeseca od prijema odobrenja navedenog u paragrafu 3, o davanju granta za izradu nacrt evropskog standarda ili dokumenta o standardizaciji.

5. Evropske organizacije za standardizaciju obavijestit će Komisiju o preduzetim aktivnostima za izradu dokumenata navedenih u paragrafu 1. Zajedno s evropskim organizacijama za standardizaciju, Komisija će ocijeniti da li dokumenti koje su izradile evropske organizacije za standardizaciju odgovaraju zahtjevu.

6. Kada usklađeni standard ispunjava zahtjeve koje ima za cilj da pokrije i koji su

navedeni u odgovarajućem zakonodavstvu za usklađivanje Unije, Komisija će objaviti referencu na takav usklađeni standard bez odlaganja u Službenom listu Evropske unije ili drugim putem u skladu s uslovima navedenim u odgovarajućem aktu zakonodavstva za usklađivanje Unije.

Član 11.

Formalni prigovori na usklađene standarde

1. Kada država članica ili Evropski parlament smatraju da usklađeni standard ne ispunjava u potpunosti zahtjeve koje ima za cilj da pokrije i koji su navedeni u relevantnom zakonodavstvu za usklađivanje Unije, o tome će obavijestiti Komisiju s detaljnim objašnjenjem i Komisija će, nakon konsultacija s komitetom uspostavljenim odgovarajućim zakonodavstvom za usklađivanje Unije, ako takav komitet postoji, ili nakon drugih vrsta konsultacija s ekspertima iz ovog sektora, odlučiti:

- (a) da objavi, ne objavi ili objavi uz ograničenja reference na usklađeni standard koji je u pitanju u Službenom listu Evropske unije;
- (b) da zadrži, zadrži uz ograničenja ili povuče reference na usklađeni standard koji je u pitanju u Službenom listu Evropske unije ili iz Službenog lista Evropske unije.

2. Komisija će objaviti informacije na svojoj internet stranici o usklađenim standardima koji su bili predmet odluke navedene u paragrafu 1.

3. Komisija će obavijestiti uključene evropske organizacije za standardizaciju o odluci navedenoj u paragrafu 1 i, ako je to neophodno, tražiti reviziju usklađenih standarda koji su u pitanju.

4. Odluka navedena u tački (a) paragrafa 1 ovog člana bit će usvojena u skladu sa savjetodavnom procedurom navedenom u članu 22(2).

5. Odluka navedena u tački (b) paragrafa 1 ovog člana bit će usvojena u skladu s

procedurom ispitivanja navedenom u članu 22(3).

Član 12.

Notifikacija organizacija zainteresovanih strana

Komisija će uspostaviti sistem notifikacije za sve zainteresovane strane, uključujući evropske organizacije za standardizaciju i evropske organizacije zainteresovanih strana koje finansira Unija u skladu s ovom uredbom da bi se osigurale konsultacije i tržišna relevantnost prije:

- (a) usvajanja godišnjeg plana rada Unije vezanog za evropsku standardizaciju navedenog u članu 8(1);
- (b) usvajanja zahtjeva za standardizaciju navedenih u članu 10;
- (c) donošenja odluke o formalnim prigovorima na usklađene standarde, kako je to navedeno u članu 11(1);
- (d) donošenja odluke o identifikaciji ICT tehničkih specifikacija, kako je to navedeno u članu 13;
- (e) usvajanja predloženih akata navedenih u članu 20.

POGLAVLJE IV

ICT TEHNIČKE SPECIFIKACIJE

Član 13.

Identifikacija ICT tehničkih specifikacija koje se mogu navesti kao reference

1. Na prijedlog države članice ili na vlastitu inicijativu, Komisija može odlučiti da identifikuje ICT tehničke specifikacije koje nisu nacionalni, evropski ili međunarodni standardi, ali ispunjavaju zahtjeve navedene u Aneksu II, koji se može navesti kao referenca, prvenstveno zato da omogući interoperabilnost, u javnim nabavkama.

2. Na prijedlog države članice ili na vlastitu inicijativu, kada je ICT tehnička specifikacija identifikovana u skladu s paragrafom 1 izmijenjena, povučena ili više ne ispunjava zahtjeve navedene u Aneksu II, Komisija može odlučiti da identifikuje izmijenjenu ICT tehničku specifikaciju ili da povuče identifikaciju.

3. Odluke navedene u paragrafima 1 i 2 bit će usvojene nakon konsultacija s evropskom platformom s više zainteresovanih strana o ICT standardizaciji, koja uključuje evropske organizacije za standardizaciju, države članice i relevantne zainteresovane strane, i nakon konsultacija s komitetom uspostavljenim odgovarajućim zakonodavstvom za usklađivanje Unije, ako takav komitet postoji, ili nakon drugih vrsta konsultacija s ekspertima iz ovog sektora, ako takav komitet ne postoji.

Član 14.

Korištenje ICT tehničkih specifikacija u javnim nabavkama

ICT tehničke specifikacije navedene u članu 13. ove uredbe čine zajedničke tehničke specifikacije navedene u direktivama 2004/17/EC, 2004/17/EC, 2004/18/EC i 2009/81/EC, i Uredbi (EC, Euratom) br. 2342/2002.

POGLAVLJE V

FINANSIRANJE EVROPSKE STANDARDIZACIJE

Član 15.

Finansiranje organizacija za standardizaciju od Unije

1. Finansiranje od Unije se može dodijeliti evropskim organizacijama za standardizaciju za sljedeće aktivnosti na standardizaciji:

- (a) izrada i revizija evropskih standarda ili evropskih dokumenata o standardizaciji koje su neophodne i podesne za podršku zakonodavstvu i politikama Unije;

- (b) verifikacija kvaliteta i usklađivanje evropskih standarda i evropskih dokumenata o standardizaciji s odgovarajućim zakonodavstvom i politikama Unije;

- (c) izvođenje preliminarnih ili dodatnih aktivnosti u vezi s evropskom standardizacijom, uključujući studije, aktivnosti na saradnji, uključujući međunarodnu saradnju, seminare, ocjenjivanja, komparativne analize, istraživačke radove, rad laboratorija, aktivnosti na ocjenjivanju usklađenosti i mjere da se osigura da periodi izrade i revizije evropskih standarda i evropskih dokumenata o standardizaciji budu skraćeni bez prejudiciranja temeljnih principa, posebno principa otvorenosti, kvaliteta, transparentnosti i konsenzusa među svim zainteresovanim stranama;

- (d) aktivnosti centralnih sekretarijata evropskih organizacija za standardizaciju, uključujući izradu politika, koordinaciju aktivnosti na standardizaciji, obradu tehničkih aktivnosti i pružanje informacija zainteresovanim stranama;

- (e) prevođenje evropskih standarda ili evropskih dokumenata o standardizaciji koji se koriste kao podrška zakonodavstvu i politikama Unije na zvanične jezike Unije pored radnih jezika evropskih organizacija za standardizaciju ili u opravdanim slučajevima na jezicima koji nisu zvanični jezici Unije;

- (f) izrada informacija za objašnjavanje, tumačenje i pojednostavljivanje evropskih standarda ili evropskih standardizacijskih dokumenata, uključujući izradu uputstava za korisnike, dijelove standarda, informacije o najboljim praksama i aktivnosti na podizanju svijesti, strategije i programi obuke;

- (g) aktivnosti s ciljem provedbe programa tehničke pomoći, saradnje s trećim zemljama i promocija i jačanje

evropskog sistema standardizacije i evropskih standarda ili evropskih standardizacijskih dokumenata između zainteresovanih strana u Uniji i na međunarodnom nivou.

2. Finansiranje od Unije može se odobriti za:

- (a) nacionalna tijela za standardizaciju za aktivnosti na standardizaciji navedene u paragrafu 1, koje zajednički preduzimaju s evropskim organizacijama za standardizaciju;
- (b) druga tijela kojima je povjereno da doprinesu aktivnostima navedenim u tački (a) paragrafa 1 ili provode aktivnosti navedene u tačkama (c) i (g) paragrafa 1 u saradnji s evropskim organizacijama za standardizaciju.

Član 16.

Finansiranje drugih evropskih organizacija od Unije

Finansiranje od Unije može se odobriti za evropske organizacije zainteresovanih strana koje ispunjavaju kriterije navedene u Aneksu III ove uredbe za sljedeće aktivnosti:

- (a) funkcionisanje ovih organizacija i njihove aktivnosti vezane za evropsku i međunarodnu standardizaciju, uključujući obradu tehničkih aktivnosti i pružanje informacija članovima i drugim zainteresovanim stranama;
- (b) pružanje pravne i tehničke ekspertize, uključujući studije, vezane za ocjenjivanje potrebe za evropskim standardima i evropskim dokumentima o standardizaciji i izrade tih standarda i dokumenata, i obuku eksperata;
- (c) učešće u tehničkom radu vezano za izradu i reviziju evropskih standarda i evropskih dokumenata o standardizaciji koji je neophodan za podršku zakonodavstvu i politikama Unije;
- (d) promocija standarda i evropskih dokumenata o standardizaciji i

informacije o njima, i korištenje standarda između zainteresovanih strana, uključujući mala i srednja preduzeća i potrošače.

Član 17.

Aranžmani za finansiranje

1. Finansiranje od Unije će se osigurati u obliku:

(a) grantova bez poziva na ponude, ili ugovora nakon procedura javne nabavke, za:

(i) evropske organizacije za standardizaciju i nacionalna tijela za standardizaciju za provođenje aktivnosti navedenih u članu 15(1);

(ii) tijela identifikovana temeljnim aktom, unutar značenja člana 49. Uredbe (EC, Euratom) br. 1605/2002, za provođenje, u saradnji s evropskim organizacijama za standardizaciju, aktivnosti navedenih u tački (c) člana 15(1) ove uredbe;

(b) grantova nakon poziva na ponude, ili ugovora nakon procedura javne nabavke, drugim tijelima navedenim u tački (a) člana 15(2):

(i) za doprinos izradi i reviziji evropskih standarda i evropskih dokumenata o standardizaciji navedenih u tački (a) člana 15(1);

(ii) za provođenje preliminarnih i dodatnih radova navedenih u članu 15(1);

(iii) za provođenje aktivnosti navedenih u tački (g) člana 15(1);

(c) grantova nakon poziva na ponude za evropske organizacije zainteresovanih strana koje ispunjavaju kriterije navedene u Aneksu III ove uredbe za provođenje aktivnosti navedenih u članu 16.

2. Aktivnosti tijela navedenih u paragrafu 1 mogu se finansirati iz:

- (a) grantova za aktivnosti;
- (b) operativnih grantova za evropske organizacije i za standardizaciju i evropske organizacije zainteresovanih strana koje ispunjavaju kriterije navedene u Aneksu III ove uredbe u skladu s pravilima navedenim u Uredbi (EC, Euratom) br. 1605/2002. U slučaju obnavljanja, operativni grantovi se neće automatski smanjivati.

3. Komisija će odlučiti o aranžmanima za finansiranje, navedenim u paragrafu 1 i 2, o iznosima grantova i, gdje je to neophodno, o maksimalnom procentu finansiranja po vrsti aktivnosti.

4. Osim u valjano opravdanim slučajevima, grantovi dodijeljeni za aktivnosti na standardizaciji navedene u tačkama (a) i (b) člana 15(1) bit će u obliku zbirnog iznosa i za aktivnosti na standardizaciji navedene u tački (a) člana 15(1) bit će isplaćeni po ispunjavanju sljedećih uslova:

- (a) evropski standardi i evropski dokumenti o standardizaciji koje traži Komisija u skladu s članom 10. su usvojeni ili revidirani u periodu koji ne prelazi period naveden u zahtjevu navedenom u tom članu;
- (b) mala i srednja preduzeća, organizacije potrošača i zainteresovane strane iz oblasti zaštite okoline i društva su zastupljeni na odgovarajući način i mogu učestvovati u evropskim aktivnostima na standardizaciji, kako je to navedeno u članu 5(1).

5. Zajednički ciljevi saradnje i administrativni i finansijski uslovi vezani za grantove dodijeljene evropskim organizacijama za standardizaciju i evropskim organizacijama zainteresovanih strana koje ispunjavaju kriterije navedene u Aneksu III ove uredbe bit će definisani u okvirnim sporazumima o partnerstvu između Komisije i onih organizacija za standardizaciju i organizacija zainteresovanih strana, u skladu s uredbama (EC, Euratom) br. 1605/2002 i (EC, Euratom) br. 2342/2002. Komisija će

obavijestiti Evropski parlament i Vijeće o zaključivanju ovih sporazuma.

Član 18.

Menadžment

Raspodjela sredstava koju je odredila budžetska institucija za finansiranje aktivnosti na standardizaciji također može pokriti administrativne troškove vezane za pripremu, monitoring, inspekciju, reviziju i ocjenjivanje koji su direktno neophodni s ciljem provedbe članova 15, 16 i 17, uključujući studije, sastanke, informativne i izdavačke aktivnosti, troškove vezane za informatičke mreže za razmjenu informacija i bilo koje druge troškove za administrativnu i tehničku pomoć koje Komisija može koristiti za aktivnosti na standardizaciji.

Član 19.

Zaštita finansijskih interesa Unije

1. Komisija će osigurati da, kada se implementiraju aktivnosti u skladu s ovom uredbom, finansijski interesi Unije budu zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prevare, korupcije i drugih ilegalnih aktivnosti, efektivnim provjerama i povratom iznosa koji nisu valjano isplaćeni i, ako se otkriju neregularnosti, efektivnim, proporcionalnim kaznama koje imaju za cilj da odvrate, u skladu s uredbama (EC, Euratom) br. 2988/95 i (Euratom, EC) br. 2185/96 i (EC) br. 1073/1999.

2. Za aktivnosti Unije finansirane u skladu s ovom uredbom, pojam neregularnosti definisan u članu 1(2) Uredbe (EC, Euratom) br. 2988/95 značit će bilo koje kršenje odredbi zakona Unije ili bilo kakvo kršenje ugovornih obaveza kao rezultat propusta ekonomskog subjekta koje će, ili može, imati efekat prejudiciranja generalnog budžeta Unije ili budžeta kojima upravlja Unija s neopravdanom stavkom troškova.

3. Bilo kakvi sporazumi i ugovori koji rezultiraju iz ove uredbe osigurat će monitoring i finansijsku kontrolu koju obavlja Komisija ili bilo koji predstavnik kojeg ista ovlasti i za revizije koje obavlja Evropski sud

revizora, koje mogu biti provedene na licu mjesta ako je to neophodno.

POGLAVLJE VI

DELEGIRANI AKTI, KOMITET I IZVJEŠTAVANJE

Član 20.

Delegirani akti

Komisija će biti ovlaštena da usvoji delegirane akte u skladu s članom 21. vezano za amandmane na anekse, s ciljem:

- (a) ažuriranja spiska evropskih organizacija za standardizaciju, navedenog u Aneksu I, da uzme u obzir promjene u imenu ili strukturi;
- (b) prilagođavanja kriterija za evropske organizacije zainteresovanih strana navedene u Aneksu III ove uredbe za daljnji razvoj u vezi s njihovom ne-profitnom prirodom i zastupljenosti. Takva prilagođavanja neće imati efekat izrade novih kriterija ili poništavanja postojećih kriterija ili kategorija organizacija.

Član 21.

Dodjeljivanje ovlasti

1. Ovlaštenje za usvajanje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji zavisno od uslova navedenih u ovom članu.
2. Ovlaštenje za usvajanje delegiranih akata navedenih u članu 20. dodijelit će se Komisiji na period od pet godina od 1. januara 2013. godine. Komisija će sačiniti izvještaj vezan za dodjeljivanje ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg perioda. Dodjeljivanje ovlasti će se prešutno produžavati za periode jednakog trajanja, osim ako Evropski parlament i Vijeće ne budu protiv takvog produženja najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog perioda.
3. Dodijeljene ovlasti navedene u članu 20. mogu povući bilo kada Evropski parlament ili Vijeće. Odluka o povlačenju će završiti

dodjeljivanje ovlasti navedeno u toj odluci. Na snagu će stupiti dan nakon objave odluke u Službenom listu Evropske unije ili na kasniji datum tu naveden. To neće uticati na validnost već delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim usvoji delegirani akt, Komisija će o tome istovremeno obavijestiti Evropski parlament i Vijeće.

5. Delegirani akt, usvojen u skladu s članom 20, stupit će na snagu samo ako nije uložen prigovor od Evropskog parlamenta ili Vijeća u periodu od dva mjeseca nakon notifikacije tog akta Evropskom parlamentu ili Vijeću ili ako, prije isteka tog perioda, Evropski parlament ili Vijeće informišu Komisiju da neće ulagati prigovor. Taj period će biti produžen za dva mjeseca na inicijativu Evropskog parlamenta ili Vijeća.

Član 22.

Procedura komiteta

1. Komisiji će pomagati komitet. To će biti komitet unutar značenja Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Gdje se navodi referenca na ovaj paragraf, primjenjivat će se član 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Gdje se navodi referenca na ovaj paragraf, primjenjivat će se član 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
4. Kada mišljenje komiteta treba dobiti pismenom procedurom, ta procedura će biti poništena bez rezultata kada, u roku datom za dostavu mišljenja, predsjedavajući komiteta tako odluči ili većina članova komiteta to zahtijeva.

Član 23.

Saradnja komiteta s organizacijama za standardizaciju i drugim zainteresovanim stranama

Komiteta naveden u članu 22(1) saradivati će s evropskim organizacijama za standardizaciju i evropskim organizacijama zainteresovanih strana koje se finansiraju iz Unije u skladu s ovom uredbom.

Član 24.

Izveštaji

1. Evropske organizacije za standardizaciju će Komisiji slati godišnji izvještaj o implementaciji ove uredbe. Izvještaj će sadržavati detaljne informacije o sljedećem:

- (a) primjena članova 4, 5, 10, 15 i 17;
- (b) zastupljenost malih i srednjih preduzeća, organizacija potrošača i zainteresovanih strana iz oblasti zaštite okoline i društva u nacionalnim tijelima za standardizaciju;
- (c) zastupljenost malih i srednjih preduzeća na osnovu godišnjih izvještaja navedenih u članu 6(3);
- (d) upotreba ICT u sistemu standardizacije;
- (e) saradnja između nacionalnih tijela za standardizaciju i evropskih organizacija za standardizaciju.

2. Evropske organizacije zainteresovanih strana koje finansira Unija u skladu s ovom uredbom će Komisiji slati godišnji izvještaj o svojim aktivnostima. Ovaj izvještaj će posebno sadržavati detaljne informacije o članstvu ovih organizacija i aktivnostima navedenim u članu 16.

3. Do 31. decembra 2015. godine i svakih pet godina nakon toga, Komisija će podnijeti izvještaj Evropskom parlamentu i Vijeću o provedbi ove uredbe. Ovaj izvještaj će sadržavati analizu godišnjih izvještaja navedenih u paragrafima 1 i 2, ocjenu relevantnosti aktivnosti na standardizaciji koje se finansiraju iz Unije u svjetlu zahtjeva zakonodavstva i politika Unije kao i ocjenu potencijalnih novih mjera za pojednostavljivanje finansiranja evropske standardizacije i za smanjivanje administrativnog tereta za evropske organizacije za standardizaciju.

Član 25.

Pregled

Do 2. januara 2015. godine Komisija će ocijeniti efekat procedure uspostavljene članom 10. ove uredbe o okviru za izdavanje izvještaja o standardizaciji. Komisija će predstaviti svoje zaključke u izvještaju Evropskom parlamentu i Vijeću. Gdje je to podesno, izvještaj će biti praćen zakonodavnim prijedlogom za dopunu ove uredbe.

POGLAVLJE VII

FINALNE ODREDBE

Član 26.

Amandmani

1. Sljedeće odredbe su izbrisane:

- (a) Član 6(1) Direktive 89/686/EEC;
- (b) Član 5 Direktive 93/15/EEC;
- (c) Član 6(1) Direktive 94/9/EC;
- (d) Član 6(1) Direktive 94/25/EC;
- (e) Član 6(1) Direktive 95/16/EC;
- (f) Član 6 Direktive 97/23/EC;
- (g) Član 14 Direktive 2004/22/EC;
- (h) Član 8(4) Direktive 2007/23/EC;
- (i) Član 7 Direktive 2009/23/EC;
- (j) Član 6 Direktive 2009/105/EC.

Reference na ove izbrisane odredbe tumačit će se kao reference na član 11. ove uredbe.

2. Direktiva 98/34/EC se ovim mijenja kako slijedi:

- (a) u članu 1. brišu se paragrafi 6 do 10;

- (b) članovi 2, 3 i 4 se brišu;
- (c) u članu 6(1) brišu se riječi „sa predstavnicima institucija za standardizaciju navedenim u Aneksima I i II”;
- (d) u članu 6(3) briše se prvi uvučeni red;
- (e) u članu 6(4) brišu se tačke (a), (b) i (e);
- (f) član 7. je zamijenjen sljedećim:

„Član 7.

Države članice će obavijestiti Komisiju, u skladu s članom 8(1), o svim zahtjevima prema institucijama za standardizaciju za izradu tehničkih specifikacija ili standarda za određene proizvode u svrhu donošenja tehničkog propisa za takve proizvode kao nacrtu tehničkog propisa i navest će razloge za njihovo donošenje.”;

- (g) u članu 11. druga rečenica je zamijenjena sljedećom rečenicom:

„Komisija će objaviti godišnju statistiku o primljenim notifikacijama u Službenom listu Evropske unije.”;

- (h) aneksi I i II se brišu.

Reference na ove izbrisane odredbe će se tumačiti kao reference na ovu uredbu i tumačiti će se u skladu s tabelom korelacija navedenom u Aneksu IV na ovu uredbu.

Član 27.

Nacionalna tijela za standardizaciju

Države članice će obavijestiti Komisiju o svojim tijelima za standardizaciju.

Komisija će objaviti spisak nacionalnih tijela za standardizaciju i bilo kakva ažuriranja tog spiska u Službenom listu Evropske unije.

Član 28.

Prelazne odredbe

Akti Unije koji pretpostavljaju usklađenost s esencijalnim zahtjevima kroz primjenu

usklađenih standarda usvojenih u skladu s Direktivom 98/34/EC, reference na Direktivu 98/34/EC će se tumačiti kao reference na ovu uredbu, osim referenci na komitet uspostavljen članom 5. Direktive 98/34/EC vezane za tehničke propise.

Kada akt Unije daje mogućnost procedure za prigovor na usklađene standarde, član 11. ove uredbe neće se primjenjivati na taj akt.

Član 29.

Opozivanje

Odluka br. 1673/2006/EC i Odluka 87/95/EEC se ovim opozivaju.

Reference na opozvane odluke tumačit će se kao reference na ovu uredbu i tumačit će se u skladu s tabelom korelacija navedenom u Aneksu IV na ovu uredbu.

Član 30.

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon objave u Službenom listu Evropske unije.

Primjenjivat će se od 1. januara 2013. godine.

Ova uredba bit će u potpunosti obavezujuća i direktno primjenjiva u svim državama članicama.

U Strazburu, 25. oktobra 2012. godine

*Za Evropski parlament
predsjednik
M. SCHULZ*

*Za Vijeće
predsjednik
A. D. MAVROYIANNIS*

ANEKS I

EVROPSKE ORGANIZACIJE ZA STANDARDIZACIJU

1. CEN – Evropski komitet za standardizaciju
2. CENELEC – Evropski komitet za elektrotehničku standardizaciju
3. ETSI – Evropski institut za telekomunikacijske standarde

ANEKS II

ZAHTJEVI ZA IDENTIFIKACIJU ICT TEHNIČKIH SPECIFIKACIJA

1. Tehničke specifikacije su prihvaćene na tržištu i njihova provedba ne sprečava interoperabilnost s provedbom postojećih evropskih ili međunarodnih standarda. Prihvatljivost na tržištu može se demonstrirati operativnim primjerima usaglašenih provedbi od različitih prodavača.
2. Tehničke specifikacije su dosljedne jer nisu u konfliktu s evropskim standardima, to jest, pokrivaju domene gdje usvajanje novih evropskih standarda nije predviđeno u razumnom periodu, gdje postojeći standardi nisu tržišno shvaćeni ili gdje su ovi standardi postali zastarjeli i gdje preuzimanje tehničkih specifikacija u evropske dokumente o standardizaciji nije predviđeno u razumnom periodu.
3. Tehničke specifikacije izradila je neprofitna organizacija koja je profesionalna društvena, industrijska ili trgovačka asocijacija ili bilo koja druga organizacija s članstvom koja u okviru svoje oblasti ekspertize izrađuje ICT tehničke specifikacije i koja nije evropska organizacija za standardizaciju, nacionalno ili međunarodno tijelo za standardizaciju, kroz procese koji ispunjavaju sljedeće kriterije:

(a) Otvorenost:

Tehničke specifikacije su izrađene na osnovi otvorenog donošenja odluka pristupačnog svim zainteresovanim stranama na tržištu ili tržištima na koje ove tehničke specifikacije utiču.

(b) Konsenzus:

Proces donošenja odluka je bio u saradnji i na osnovu konsenzusa i nije favorizirao nijednu zainteresovanu stranu. Konsenzus znači opšti sporazum, čija je karakteristika nedostatak održivog protivljenja najznačajnijim pitanjima bilo kojim važnim dijelom interesa i procesom koji uključuje traženje da se uzmu u obzir mišljenja svih zainteresovanih strana i da se pomire bilo koji protivrječni argumenti. Konsenzus ne implicira jednoglasnost.

(c) Transparentnost:

- (i) sve informacije vezane za tehničke diskusije i donošenje odluka su arhivirane i identifikovane;
- (ii) informacije o novim aktivnostima na standardizaciji su javno objavljene putem podesnih i pristupačnih sredstava;
- (iii) tražilo se učešće svih relevantnih kategorija zainteresovanih strana s ciljem postizanja balansa;
- (iv) komentari zainteresovanih strana su uzeti u obzir i na njih je odgovoreno.

4. Tehničke specifikacije ispunjavaju sljedeće uslove:

- (a) Održavanje: konstantna podrška i održavanje objavljenih specifikacija je garantovano za dug vremenski period.
- (b) Dostupnost: specifikacije su javno dostupne za provedbu i upotrebu pod razumnim uslovima (uključujući i za razumnu naknadu ili besplatno).
- (c) Prava na intelektualno vlasništvo esencijalna za provedbu specifikacija su licencirana na aplikante na (poštenoj) razumnoj i nediskriminatorskoj osnovi [(F)RAND], koja uključuje, po

nahodanju vlasnika prava na intelektualno vlasništvo, licenciranje esencijalnog intelektualnog vlasništva bez kompenzacije.

(d) Relevantnost:

- (i) specifikacije su relevantne i efektivne,
- (ii) specifikacije treba da odgovaraju na potrebe tržišta i regulatorne zahtjeve.

(e) Neutralnost i stabilnost:

- (i) kada god je to moguće, specifikacije su orijentisane na izvedbu a ne na dizajn ili opisne karakteristike;
- (ii) specifikacije ne narušavaju tržište niti ograničavaju mogućnosti za implementatore da razviju konkurentnost i inovacije na osnovu njih;
- (iii) specifikacije su zasnovane na naprednim naučnim i tehnološkim dostignućima.

(f) Kvalitet:

- (i) kvalitet i nivo detalja su dovoljni da omoguće razvoj velikog broja konkurentnih provedbi interoperabilnih proizvoda i usluga;
- (ii) standardizirani interfejsi nisu sakriveni niti ih kontroliše iko drugi osim organizacije koje su usvojile tehničke specifikacije.

ANEKS III

EVROPSKE ORGANIZACIJE ZAINTERESOVANIH STRANA KVALIFIKOVANE ZA FINANSIRANJE OD UNIJE

1. Evropska organizacija koja zastupa mala i srednja preduzeća u evropskim aktivnostima na standardizaciji koja:
 - (a) je nevladina i neprofitna;
 - (b) ima obavezne ciljeve i aktivnosti na zastupanju interesa malih i srednjih preduzeća u procesu standardizacije na evropskom nivou, da podigne svijest za standardizaciju i motiviše ih da postanu uključeni u proces standardizacije;
 - (c) ima mandat od neprofitnih organizacija koje zastupaju mala i srednja preduzeća u najmanje dvije trećine država članica, da zastupa interese malih i srednjih preduzeća u procesu standardizacije na evropskom nivou.
2. Evropska organizacija koja zastupa potrošače u evropskim aktivnostima na standardizaciji koja:
 - (a) je nevladina, neprofitna i nezavisna od industrije komercijalnih, poslovnih ili drugih protivrječnih interesa;
 - (b) ima obavezne ciljeve i aktivnosti na zastupanju interesa potrošača u procesu standardizacije na evropskom nivou;
 - (c) ima mandat od nacionalnih neprofitnih organizacija potrošača u najmanje dvije trećine država članica, da zastupa interese potrošača u procesu standardizacije na evropskom nivou.
3. Evropska organizacija koja zastupa okolinske interese u evropskim aktivnostima na standardizaciji koja:
 - (a) je nevladina, neprofitna i nezavisna od industrije komercijalnih, poslovnih ili drugih protivrječnih interesa;
 - (b) ima obavezne ciljeve i aktivnosti na zastupanju okolinskih interesa u procesu standardizacije na evropskom nivou;
 - (c) ima mandat od nacionalnih neprofitnih okolinskih organizacija u najmanje dvije trećine država članica, da zastupa okolinske interese u procesu standardizacije na evropskom nivou.
4. Evropska organizacija koja zastupa društvene interese u evropskim aktivnostima na standardizaciji koja:
 - (a) je nevladina, neprofitna i nezavisna od industrije komercijalnih, poslovnih ili drugih protivrječnih interesa;
 - (b) ima obavezne ciljeve i aktivnosti na zastupanju društvenih interesa u procesu standardizacije na evropskom nivou;
 - (c) ima mandat od nacionalnih neprofitnih društvenih organizacija u najmanje dvije trećine država članica, da zastupa društvene interese u procesu standardizacije na evropskom nivou.

ANEKS IV

TABELA KORELACIJA

Direktiva 98/34/EC	Ova uredba
Član 1, prvi paragraf, tačka (6)	Član 2(1)
Član 1, prvi paragraf, tačka (7)	—
Član 1, prvi paragraf, tačka (8)	Član 2(3)
Član 1, prvi paragraf, tačka (9)	Član 2(8)
Član 1, prvi paragraf, tačka (10)	Član 2(10)
Član 2(1)	Član 3(1)
Član 2(2)	Član 3(2)
Član 2(3)	Član 3(3) i (4)
Član 2(4)	Član 27.
Član 2(5)	Član 20(a)
Član 3.	Član 4(1)
Član 4(1)	Član 3(3) i (5) i član 4(4)
Član 4(2)	—
Član 6(3), prvi uvučeni red	—
Član 6(4)(a)	Član 20(a)
Član 6(4)(b)	—
Član 6(4)(e)	Član 10(2)
Aneks I	Aneks I
Aneks II	Član 27.
Odluka br. 1673/2006/EC	Ova uredba
Član 1.	Član 1.
Članovi 2 i 3.	Član 15.
Član 4.	—
Član 5.	Član 17.
Član 6(1)	Član 18.

Član 6(2)	Član 24(3)
Član 7.	Član 19.
Odluka br. 87/95/EEC	Ova uredba
Član 1.	Član 2.
Član 2.	Član 3.
Član 3.	Član 13.
Član 4.	Član 8.
Član 5.	Član 14.
Član 6.	—
Član 7.	—
Član 8.	Član 24(3)
Član 9.	—